

GORÉ SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VI. 11. lipanj - 1951.

ZAGREB, 3. LIPNJA 1951.

BROJ 23

UČITELJ I NJEGOVI PRIJATELJI

Sv. Ivan evanđelista priopovijeda u glavi 21. svoga Evanđelija, da se Isus podiže svoga uskrsnuća ukazao ranog jutro na Genzezarskom jezeru. Stajao je na obali. Pred Njim je ležalo jezero tih i mirno. Na njegovoj se površini i malim valičima blistale i lomile svjetle zrake jutarnjeg sunca. Ono je tek izlazilo i pomalo se dizalo sve više. A ribarske su se ladice vraćale s pućine prema obali. Ribari su zlovljeno gledali u vodu. Cijelu su se noć mučili i nisu uhvatili ništa. Bili su to Apostoli na čelu s Petrom.

Spasitelj ih još nikada nije video tako neraspoložene. Prijateljski ih nagovori i sklone, da još jednaput pokušaju sreću. Neka ponovno bace mreže. Oni Ga još nisu prepoznali. Ali su riječi toga stranca tako snažno na njih djelovale, da su odmah okreneli svoje ladice i otisnuli se na dubine jezera. I gle, doskora je nešto dozvolje. U najkraci su naime vrijeme uhvatili toliko mnoštvo riba, da im se gotovo mreža podesrala.

Ovaj im je čudesni ribolov otvorio oči i prepoznačio Spasitelja. Zašapali su jedan drugome: »To je Učitelj! Snažno su utorili vesla u vodu, zavestali brzo samo da što prije stignu k Učitelju na obalu. Ali ih je Petar pretrekao. Skojo je u more i prvi stigao do Isusa. »A kad siđoš i drugi na kopno, vide žeraviju postavljenu i na njoj ribu pristavljuju i kruh. Isus im reče: Donesete od riba, što ste sad uhvatili. Uđe Simon Petar i izvuče na kopno mrežu, punu velikih riba, stopešet i tri. I premda ih je toliko bilo, mreža se nije raskinula. Isus im reče: Uzmite zatjutarki! I nijedan se od učenika ne usudi da Ga upita: Tko si Ti? Znajući da je Gospodin. Dode Isus i uze kruh i dade im, tako i ribu. Ovo se već treći put Isus javio svojim učenicima, pošto je uskrsnuo od mrtvih. (Iv. 21,9-14).

Koliku li je veliku ljubav Spasitelj iskazivao svojim Apostolima! U kratko vrijeme im se već treći puta javio poslije svoga uskrsnuća. Umnogio je ribolov i tako nagradio njihovu marljivost i trud, koji su cijelo noć ulagali u svoj zanat. A onda im još spremio jelo, da ih okrije pi poslije tolikih napora. Tolikom ih je ljubavlju ljubio, da ih nije nazivao samo svojim slugama i učenicima, nego svojim prijateljima, za koje On polazi i život svoj. I njima kao takovima sve on povjerava, što je čuo od Oca. To je doista pravi prijatelj, koji nemu pred njima tajne.

Goverin im je: »Oyo je moja zapovijed, da se ljubite među sobom kao što sam ja ljubio vas. Od sve ljubavi nitko veće nema, da tko polazi život svoj za svoje prijatelje. Vi

ste prijatelji moji, ako činite, što Vas ja zapovijedam. Više vas ne zovem slugama, jer sluga ne zna, što radi njegov gospodar. Nego sam vas nazvao prijateljima, jer sam vam sve javio, što sam čuo od Oca svoga (Iv. 15, 12-15).

Veliku prijateljsku brigu im je Spasitelj iskazao, kad im je obećao, a kasnije poslije svoga uskrsnuća i poslao Duha Svetoga govorio: I ja ēu moliti Oca i da čet' vam drugotra tještelja, da ostane s vama do vječa, Duha istine... A tještelj, Duha Sveti, koga ēe Otac poslati u ime moje. On će vas naučiti svemu, i napomenuti vam sve, štogod sam vam rekao! (Iv. 14, 16, 26.)

Ali je Isus dobro znao, da imade s ljudima posla. A ljudi volje što vide i sjetljima zamjećuju. Zato im je postavio za vidljivu glavu mjesto sebe Petra, da ih On hrabri i vodi. Zato ga je snabdio potrebnim za to molištim. Kad se naime ukazao Apostolima na Tiberijadskom jezeru kod ribolova, iznegađa se digne, okrene se prema Petru i zapita ga: »Petre, ljubis me?« Petar i svj Apostoli bili su iznenadeni nad takovim pitanjem. A još više ih je iznenadila u taj čas svečanom ozbiljnost licu uskrsuloga Spasitelja.

U taj čas su stajala dva muža jedan prema drugom. Jedan je bio Bog i čovjek, Stvoritelj svemira, komu se klanjaju Andeli. Pred Njim dršću moći podzemnog svijeta. On je naime počekat i svršetak sviju stvariti. Gospodar nad životom i smrću. Drugi je jednostavni, priprast čovjek, ribar. Ovoga je jutra umoran i izrađen i u zamazanom odijelu. A ipak Bog i čovjek zeli od toga čovjeka i ljubav i prijateljstvo. On moli nešto, što Njega, Beskonačnoga niti može obogatiti nitj usrećiti.

Njegova je dakle ljubav čista i nesebična. Želja je Njegova Srca, da Petra učini sretnim. I kad je na Petru postavio tri puta pitanje: da li Ga ljubi, i On i Apostoli napeto čekaju, što će Petar odgovoriti. I On će mu tada odmah darovati svoje prijateljstvo. I njihova će srca i volje biti povezane nerazrešivim vezama. A Petar, prosvijetljen vjerom u Njega i ogorjan ljubavlju prema Njemu, odgovara: »Gospodine, Ti znaš sve. Ti znaš da Te ljubim. A Isus mu daje vlast da pase jagancje i ovce Njegove. Učenike, apostole i njihove naslijednike i sve vjernike. U Njegovim očima zasajače suze ganuća i unutarnje radosći.

Ovo se posljednje poglavljije Ivana Evandela čita s najdubljim osjećjem ljubavi. Ono je tako puno uzvišene veličine i najnježnije srdičnosti. Ali ovom zgodom postavlja Spasitelj tako svečano i tako dirljivo isto pitanje mnogima. I kad je neko čuo Njegovu božansku nauku, divio se Njegovim čudesima, Njegovoj svetosti i uzvišenom vladanju, osjeća u izvjesnim časovima u svojoj nutritivni tajni glas: »Vjeruješ li Ti u mene i ljubiš li me?« Sretan je čovjek, koji kao Petar razumije taj glas Božjeg i daruje Mu svega sebe. A uzvrat Sina Božjega, kojim se On daruje takovima i daje im svoje prijateljstvo, nadilazi svaku ljudsku shvanđanje.

Dioista je velika očinska ljubav Božja prema ljudima, ali je još veća i nježnija. Njegova prijateljska ljubav, koju On daje otkupljenima, svojim prijateljima. I zaista nitko nije toliko naš otac na zemlji, koliko je Bog. I nitko nije toliko naš Prijatelj, koliko Isus Krist (Iv. 15,15 i Mt. 23,9).

ROMINJAJU VJEKOVI ...

(Na čast Marijina Uznesenja dušom i tijelom na Nebo)

Rominjaju vjekovl...	A komu?
U ponor nepovratni...	Mome ISUSU!
U bezdan vječnosti...	Ljubicmu momu!
Narodi i pojedinci	Rominjaju vjekovl...
Prodože nebrojeni...	U bezdan nepovratni...
Odgudeše svoje pjesme,	U ocean vječnosti...
Oplesaše svoje kolo!	Zasvrljajte nam cijare...
Narodno hodo vječnosti...	I Eolove harfe!
Prodože godina hiljade	Serafin, Kerubin,
Prohujasi mirijade...	Zapjevajte nam kantik!
Kamo?	U sve vjeke
Na vječnoj paži uru	Kroz svemira Atlantik:
Trenutak koji — samoi!...	
Prodože narodi	Kralju vjekova: ISUSE KRISTE,
Dodože drugi...	Tebi sva čast i glava,
Džu se hvalospevi,	Premsjerni moj poklon,
Molitve i vježbi,	Svesrednačna hvala!
Ko glas harfe Eolove	
Kroz svemirske prostore...	Rominjaju vjekovl...

»K Tebi, Gospode, mi-
žem daš svoju; Bože
moj, u Tebe se uzdam,
ne daj da se zastidim.
(Ps 24,1)

Is Uzara donosi tezg. Mis

Poniznost vodi k savršenstvu

Tko teži za savršenstvom, mora da najprije ima u duši uokvarenju poniznosti, jer bez nje nema nikakova napretka u kreplostima. Htijeli bili savršen, a ne težiti za poniznošću, znaci graditi na plesku.

Poniznost razuma je prvi kamen, koj treba položiti, da temelj bude čvrst. No nije dosta, da razum samo općenito i apstraktno spoznaje ništavost i našu bljedu radi mnovina grijeha, onako kemo se to u školi uči. Takova spoznaja može da ide skupa s najvećom obožajom, kako to biva kod davora. Poniznost razuma treba da bude praktična, živa, a dubokim ovjedočenjem, da smo nista, i s osjećajem prezira prema nama samima, tako da se i pred Bogom i pred ljudima uistinu malo cijenimo i iskoristimo ponizno.

Da se tako poniznosti dovede, vajla u prvom redu ozbiljno promisljati o vlastitoj bijedi. To je prvo sredstvo, da se uzrostiši duši skript i oboho srca ponzi. Zatim valja to nisko mišljenje o sebi samome primjetiti i kad drugih svojih čina. Kad se na pr. stavljamo u prisutnost Božju, valja da promatrajmo Njegovu veličinu u isto vrijeme imemo pred očima i svoju ništavost, grijeha i bljedu. Kad hocemo da od Božje što molimo, kakav kropic ili drugo duhovno dobro, sjetimo se, da je sebe nista ne možemo i da uopće nismo vrijedni, da što dobijemo. Takovim razmišljanjem stecićemo sve veće spoznaje o svoje vlastitoj bijedi.

Da na ovakovo spoznaje uistinu ponizi, potrebno je da pristupi zraka Božanskog svjetlja, koja će nam rasvjetiti sav ponor naše bijede. Bez ovakove zrake s neba ostati črno uza sve razmisljanje jednakoh oholi kao i prije. Zašto danas razmatramo muku Isusova bez ikakva osjećaja sažaljenja, a jušta možda upot potzu? Zato, što će nas sjutra obasjati nebeska zraka, koja daje nama, pa će nam po njoj biti sva Isusove sasvim jače i duši blizu. Slijeno godi promatramo svoju grešnost, takova zraka nebeskog svjetla, ako nam je Gospodin milostivo dade, djejavat će u nama, te ćemo iskoristiti zarihoti u svoju ništavost. U tom svjetlu promatrali su sv. Franjo Askič i sv. Katarina Stenska svebje kao najveće grešnike svjetla. Tim svjetljenjem je obasjan sv. Pavao, kad je uskliknuo: Isus Krist je na svjet došao, da grešnike učini blaženima, od kojih sam i ja prvi. No za takovo svjetlo nebesko treba moliti pouzdano i ustajno.

Blinog kod poniznosti i kao ujezna srž je poniznost volje. Gdjeđak je dogodi, da čovjek nakon dužeg vježbanja u nekoj kreposti padne natrag a protivnu pogrešku. I tad se dogodi, da se radi toga uzrujava, postaje malodruš i gubi nadu za daljnji napredak. Gvajko vladanje dokazuje, da takovom čovjeku manjka poniznost i da još uvijek njime vlađa osjećaj vlastite vrjednosti, dakle oholost. No pravo ponizan čovjek ništa se u takvim zgodama ne uzrujava, pa čak i ne čudi se, ako padne nakon mnogog vježbanja u stare grijehi i pogreške, jer je svjetstan svoje slabosti i bljede. Zato se on poniz, kajje za svoje grijehi i pred se u ruke Božje i zavapi i k Bogu pun pouzdanja: S Tvojom cu pomoci moći, što svjatom silama ne mogu.

Ponizan čovjek vše će cijeniti mišljenje drugih nego svoje. Ne će nikad u svom mišljenju tvrdoglavog ustajati, nego će popustiti, ako vidi, da je tude mišljenje ispravnije. Ponizan čovjek će drugoga rado pitati za savjet.

Ne osuđuj

Pridrik Veliki (1712.-1786.) je jednom posjedao kaznionu u Spandau. Razgovarao s tamoznim kažnjenicima o najnovim prekršajima, slobog kojih su sudeni. Svaki mu je rekao, da je nevin osuđen i zatvoren. Samo se jedan nasao, koji je priznao krvnju i ustvario, da je preblago kažnjen. Kralj se nasmiješio i reče mu: »Sao dake radiš ti jedini krvicu nade ovim nevinim ljudima. Smješta se pokupi i izadi ne slobodui!«

Ovo je samo jedna povijesna saljiva zgrada, koja nam iskazuje prastara činjenicu, da se raču svaki čovjek osjećajem nekritivim, buni se i tući na nepravdu, koja mu se nanesi time, što ga drugi osuđuju. Ali je isto tako prastara stvar, da čovjek ištući i mislio putu zaštitom stava s uži i mislio da osuđuje druge i drži da imade pravde, kad ih naziva gresnicima i leporima.

Svajacički pisac Ernesto Zahre je napisao ovo: »Tko bi prošao cijelim svijetom i istražio ga, naišao bi svagdje sasno sace, a nijednoga krijeva. Nitko ne smrće svoju kriviju tako teškom, da se ne bi izdazio nad drugim. Svi i same suti hoće svi biti. Svi hoće siedjeti na visokim sudackim stolicama i s ispruzenim rukama pokazivali na braću, koja im se ne svidaju. Gledajte krijeve govorove. I sve su ruke ispruzene i pokazivali krijeve, a nijedne nema, koja bi milosrdno kojega gresnika podigla. Nema milosrđa među ljudima.«

Lindi vole sebe ispričavati, a druge osuđivati. I onda, kad su drugi nevinici a oni krijevi. Dosta čemo se o tom osvratići, ako same jedan i dan pratimo svoje misli i govorove. I vidjet ćemo, da smo rade svi drugih, a mi nevinici u svemu i barem da se znademo sve pogreške ispričati, pa i one, zboriši se čeverine pred drugima. I te činimo tako specno, kad sa sime najdužovitljivi odvjetnici. I odmah nalazimo stotinu mima i shvatljivih i razumljivih i dostatnih razloga, da smo tako smjeđi raditi. Da to nije tako lido. Da bi i drugi našem mjestu tako radili. Da na tom svjetlu i nije mogao drukčije raditi i biti savjesniji.

I nase sree održi svoj obranici gor, u kom ističe, da u našem slučaju nema i ne može biti alibi u namjeravanju opakosti. Te ju više optećate ljudska slabost. Treba uzeći u obzir, da se to dogodilo u uzbudljivosti, netočnosti nepromišljenju. Nije zlo mišljeno. Drugi su krijevi, koji su nas razdražili i na to naveli. Lako se oprosti i nije uvredljivo, ako nas je vraća krv prevarila. Končano mi smo samo ljudi, a ne sveci i t.d.

I tako čovjek postaje svoj obzirni sudija i duhoviti odvjetnik. I uspije mu se odrijeći svake krvnje. I sve bi te ljepe bile, kad bi tako pospuštao s drugima i jednalom im mjerom mjeđu njima. Ali se nažalost redovito ponavlja ona prisposoba s nemilosrdnim slugom ja Evandela. Njemu je optećen egromni dug. A kad je znaš, da je znaš napolid, ujericava je i grijavio svoga subarta za sjetnu dimaru. I premada ga je ovaljelo, da se strpi, jer će mu ptištati, on ga u tammiu, dok ne plati svoj dug (Mk 28, 23).

Kako se dakle slaze tolika nemilosrdnost prema drugim ljudima s telikim obzirem prema našim slabocima i optećenjima? Zato nismo i Spasitelj upozorava: »Licemjore, isvadi najprije gredio te oka svoga, pa teši onda vidjeti da isvadiš te oka brata svoga!« (Lk 6, 42). A jer je znao, da ne čemo biti nikada spremni, da svake oči odistimo od svih trunova, zato i reče: »Ne sadite li neće vam se suditi; ne osuđujte li neće vam se osuditi; oprastajte i biti će vam optušteno!« (Lk 6, 37).

Tako se često govori o velikodusju. A ponajčešće se tada radi o glupostima, o djetinjskom, bezznamenom osuđivanju. Ako naime jedan čovjek bez milosrđa osuđuje svoju braću, onda visljan u njemu nema velikodusju. Veliko je doista zdeclo pred Bogom takova nazevi svetlost, kad znademo, da smo svi bljedni, bili veliki ili maleni, »ali ti starci, viseši ili niski, duhovni ili svjetovnog duha. Mi smo gotovo ujek jednomo nogom a grijehu. I kako onda smješte osuđiti druge i koriti ih zbez grijeha?«

Ernesto Zahre je rekao i ovo: »Znate li, kako brzo možemo i sami pasti

Pravilo čudorednosti

Nema na svijetu zdravca čovjeka, koji bi imao osjećaj čudorednosti. Svaki čovjek, pa makar kako zaostao i primitivev bie, znaže da razliku između dobra i zla. Svaki osjeća u sebi obvezu, da je dobro dužni činiti, a zlo izbjegavati. Tu svijest imamo mi Europejci, koji, po općem priznanju, posjedujemo najvišu uljubudu. Tu svijest imaju jednako, ako ne i bolje razvijeni i za ostala plemena u srednjoj Africi, u divljim azijskim putstvarama, pa i na najzabutnijim otociima u Polineziji. Svuda, gdje povijest susreće kulturnog čovjeka, ili etnologija primitive, svuda čovjek prati svijest čudorednosti, svaki luči pojam dobra od pojma zla.

Nema sumnje, da počka i odgolj, kako kučni ih obiteljski tako i po skolačama, čine mnogo s čizbom na razvoj čudoredne svijesti. Ruditelji, škola i odgajaji zavodi, koji ponajavaju i odgajaju djece u duhu prirodnih i Božjih zakona, mnogo pridonose, da će djeće tako razlikovati dobro od zla, i u životu činiti toliko dobra, te čemo ga provesti čudorednom junakom. Međutim, gde ne počne ni početi ni odgoju, ni zbole ni odgojnici zavodi, ljudi, razlikuju dobro od zla, što je resa takvih ljudi norma ili pravilo čudorednosti?

Prva norma ili pravilo, po kojem svi ljudi u svakidažnjem životu razlikuju dobro od zla, je naš vlastiti zdrav razum. Sto je u skladu s razumom, to držimo dobrim, a što je protiv razuma, to držimo zlim. Razum traži i proučava prirodne zakone, razum sudi, što je po prirodnim zakonima dopušteno, a što zabranjeno činiti. Razum ispituje, što je Gospod Bog objavio i kako se imadu shvaćati i tumačiti pojedina mjesita u objavljenom zakonu. Razum na temelju prirodnih i objavljenih Božjih zakona nastavlja crkvene i gradinske zakone. Razum mjeri, koji su gradinski zakoni istinti i dobri i za ljudsko društvo korisni, a koji su opet lažni i zli i za ljudsko društvo štetni. Naš razum u dnevnom životu na svakom koraku sve istražuje, sve ispituje, sve važe i ocjenjuje, sveđe očaku dobara ili zla.

PODLISTAK

Svaki put kad mi dode u ruke: Il piccolo mondo antico (Mali nekadušni svijet) od Antonija Fogazzara, dolaze mi pred oči znaci, koje sam surađao sa mladim dana u svom rodnom mjestu. Neke sam od njih očarao u zbirici novela: »S onu stranu Kapete«, drugi još čame u ladicu mog pisačeg stola i čekaju da li će i na njih doći red od ugleda svjetlo dana Božjega, a većina njih spava dubokim snom u mojoj unutrašnjosti i ti će se, kad zaklopim oči, zajedno sa mnemom smiriti taujeke.

Jedan od onih, koji čame u pisaćem stolu i kog evo budim iz njegova sna, Ivi je Bunjevčević i prijeđivatelj Kosac.

Ivi je bio seljak i živio je u P. kralja Otočca. Kad smo se upoznali, bio je već prosijec, a stan u sili kao dječak, koji se tek sprema momčikovati.

U selu se je P. tijekom povijesti izmjenjila sila raznog naroda. Tu su nekada živjeli Japudi, neka illirskokeltske

u grijeh? Ne smiješte zaberavati, da smo ljudi. Vi zaboravljate na svoje čovječanstvo i vaše slabosti, koje vas čine, da ste ljudi. Kad bili mnoge, ja bili vam govorio s olujom, kada bijesam nad vašim krovovima; s gromovima, koga bude i valjavu i se tresu i demaju stijene vaših delina; s divljim vodama, koja protidu vašim livadama i planjama; govorio bili vam: vi ste ljudi i nijedan čovjek nije siguran od sličnoga. Vi, koji sledite na visokim sudackim stolicama, dajte da pogledam jednomo da drugu daboko u dubinu vaše duše. Jeste li bez grijeha? Hoćeš li bez grijeha proživjeti svoj život do konca? Vi svi, koji stoje, čuvajte se vaših zličasova. I to svaki, po bio sa sedmerestrakim oklopom dolestjanstva i časti oklopjenjem! Vi ste ljudi! Ne pristojte da čovjeku suditi sebi sljemenala!

Sto dublok čovjek završi u svoj vlastiti Ja, to će biti blazi i obzdržati prema svomj subraču. Tim će ih manje osuđivati.

Bušica hao da je razbalava da se o njoj govor, pa se primakla i stala umiljavati oko Ive Vidjelo — da voli

AKO NAŠA PRAVEDNOST NE BUDE VEĆA ...

Tako je kazao Isus: »Ako ne bude veća pravednost vaša nego književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko.«

Naša pravednost! Rado se njome hvatali, ali tako su činili i farizeji u Isusovo vrijeme, tako u sva vremena čine i njihovi potomci. Sin Božji traži da i sami radimo na djelu svojega spasenja. On nas opominje, da pravednost nije samo pojam, nije samo naša dobra nakana. Pravednost je mnogo više, mnogo teže: to je naš čitav život, posvećen najvišem cilju, božanskoj Istini — to su svi naši postupci, veliki i mali, u kojima se osnažuju, savjeseju, postješu, postižu prema Bogu, milosrdje prema potrebnima. Pravednost, to je naš rad, ako je mnogo puta i kriva — rad iz ljubavi prema Ljubavi, pun odučnosti, da nikada ne iskrećemo s putu, koji nam je Spasitelj odredio. Razumije se, ljudi smo slabici i mnogo puta zgrešili, mnogo puta pademo, ali milost je Božja u nas uvijek i u svakoj prilici, kada se iskrećemo kajemo, kada živo želimo, prema svim svojim snagama, ispravljati naše slabosti i pogreške. Nije mnogo dana, da pestigavimo svetlost u ovome životu, ali svima nam je dana mogućnost, da budemo dobiti, i strpljivi, i predani Božjim odlikama, i borce za načela neprolazne Pravednosti. Svima je name dano, da raspoznamo Istinu od obmane. Život od smrti i svima je name obećana vječna sreća tamo, gdje prestaju sva iskušenja i sve болi — tamo, gdje je vječni mir, vječna harmonija.

Poslušajmo Isusove riječi! On nam govori, jer nas ljudi, jer nam želi donijeti posljednju radost, koju nam nitko više ne će oteti — radost, koja nikada ne će prestati.

Nakon ocjene dobra nastaje u veliki obvezu činiti dobro, a tamo, gdje je razum dao ocjenu zla, rade se u volji obveza bježati od zla ili ne činiti zla. A kad se traži razlog, odakle našemu razumu ta sposobnost da ovako sudi, tada odgovara sam razum: najviši ljudski način, najviši ili zadnje pravilo, po kojem se sve u svemiru ravna i djeluje, jest narav ili bit Božja. Božji razum od vježbe sposnjava narav ili bit Božju i po uzoru Božje narav. Bog je svu u svemiru stvorio i uređio. Tako je Bog, od vježbe sposnjava svoju narav, da i sami radimo na djelu svojega spasenja. On nas opominje, da pravednost nije samo pojam, nije samo naša dobra nakana. Pravednost je mnogo više, mnogo teže: to je naš čitav život, posvećen najvišem cilju, božanskoj Istini — to su svi naši postupci, veliki i mali, u kojima se osnažuju, savjeseju, postješu, postižu prema potrebnima. Pravednost, to je naš rad, ako je mnogo puta i kriva — rad iz ljubavi prema Ljubavi, pun odučnosti, da nikada ne iskrećemo s putu, koji nam je Spasitelj odredio. Razumije se, ljudi smo slabici i mnogo puta zgrešili, mnogo puta pademo, ali milost je Božja u nas uvijek i u svakoj prilici, kada se iskrećemo kajemo, kada živo želimo, prema svim svojim snagama, ispravljati naše slabosti i pogreške. Nije mnogo dana, da pestigavimo svetlost u ovome životu, ali svima nam je dana mogućnost, da budemo dobiti, i strpljivi, i predani Božjim odlikama, i borce za načela neprolazne Pravednosti. Svima je name dano, da raspoznamo Istinu od obmane. Život od smrti i svima je name obećana vječna sreća tamo, gdje prestaju sva iskušenja i sve bolje — tamo, gdje je vječni mir, vječna harmonija.

Ivi se povoljno, da krvatica daje dnevno i tri litre mlijeka, ali kad je steina, da rano presasi, da uzognje deharnitati, te, koje nisu pod arcem.

Iz razgovora s tim svojim novim znanjem razabrao sam, da imadu malo grupe, ali da ipak životare i da im je Bušica najveće blago. Kad prestanu razovati pa da kašne jeseni vode je na paču, a zaupsut još i srpsom zahvate malo trave i nose je kući i spremaju za zimu. I strogi inače imovinski lugar ne privigvara, ali krvatica zdrave u buanjvinu, jer pozna Ivi i njegovu ženu i zna, da ne će biti od Bušice veće stete. Kasnije sam saznao od ljudi, da Ivi i njegova žena nikad ni ne zaviku na blisko, a kamoli da bi Bušici udarili. Ivi reče, da im je krvatica najsetnija zimi, kad je s njima u sobi, pa im se od vremena do vremena i oglaši i tako se i sama upliće u njihov razgovor.

Ivi je zapao nadimak Kosac, ali ne zato, što je možda preadvodnik kod košnje, ta onako slabasana jedva da je mogao i zamahnuti kosom, nego poradi njegova boda, koji je mnogo podržao na boku, pačku kosca, a i na kas bosanskih konjica, koji u kasu iskrenome pomrču. Ilevu prednju i Ilevu stražnju nogu. Ivi je, kad je koraknuo Bješevom nogom istvremenom naširoku zamahnuo i ljevitom rukom, kao da mu ona pomaze da se brže pomre. Nešto siščena duga i neke žene, kad im se žuri, pa istodobno hedajući kako zanuhaju rukom uvjerenje, da će tako prije doći do cilja.

Da prizvijedi nešto novca, Išao je

bušica hao da je razbalava da se o njoj govor, pa se primakla i stala umiljavati oko Ive Vidjelo — da voli

M. NEJELJLA PO DUHOMIMA

3. VI. 1951.

Danadjine sv. Evandele izvješćuje, kako su fariseji prigovarali Isusu, što su drugi s crnicima i grednicima i jedo s njima. Isus im na to odgovori isporučio o izgubljenoj ovi, koju godopad trazi, i kad je nade, uzme je na ramena i donese kući sav radostan. Zatim kako žena kada izgubi novac, posete svu kuću, dok ga ne nade i opet se veseli, da ga je našla.

I. Ovaj prim: grešnike i jede s njima. U tom baš i jest beskrjana ljubav i milosrđe Sina Božjeg, da je neba sišao da traži što je izgubljeno, da liječi, što je bolesno i da zove grešnike. Bog prima s veseljne grešnike, kad se obraćaju. Sjetimo se, kako je bio primijen izgubljeni sin i kakove su svečanosti bile kod njegova povratka priređene, i kako je bilo kod toga radost. Radostevili su se, što je sin bio kao mrtav i spot oživio, već je propao i opet se podigao. Radovali su se i otac i sin, i ne znaju se, čije je radost bila veća. Tako prima Krist Gospodin s radošću grešnike i jede s njima.

2. I kad je dobiti nastao svoju status – izgubljenu ovcu, s kakovom ju je radostis duga na svoja ramena. Nismo li i mi grešnici izgubljene ovce? Kralj David priznaje: Zalutao sam, kao oveca, koja je propala. A Prorok veli: Svi smo zalutali kao ovce, svaki je otišao svojim putem. I Dobri Pastir nas zove i traži. I kad nas nade, zaboravit će od radošći svu brigu i trud, privinut će nas na svoje grudi i radovat će se, da nas je nastao. I pozvati će prijatelje svoje, Andele nebeske, da se vesele s Njime i s nama. Toliko je Njegovo milosrđe i toliko naši jubli. Nastojimo daške, da nikada ne ostavimo Njega i Njegovu stada, da ne zaletamo.

3. Ovaj prima grešnike i jede s njima. Ako Gospodin s tatkim veseljem prima izgubljenu ovcu i diže je na svečju ramenu, zašto će se mi grešnici bježiti, kad bi Njemu povratili. Bog nam je ljubio, kad smo bili daleko od Njega. »Vječnom ljubavi sam te ljubio, veći On, pa kako ne će da nas ljudi, kad Mu se vraćamo raskasana i ponizna srca? Tražio Te je, dok si od Njega bježao, zar će te sad odbiti, kad Knjemu briši da u Njegovu naručju odpočineš? Veselije se sa manom, jer sam našao izgubljenu ovcu. U nebu će se uprištiti svečanost radi jednoga raskasnog grešnika. O sveta pokorol Koliko dobra donosiš ljudima, kako li ih usrećuj!

SV. KLOTILDA

Rodenja od kraljevskog roda u Lloru g. 475. Majka ju je odgojila u strelju Bodjemu, Franacki kralj Klodvig zamolio je njeznu ruku. Bojala se prihvatali tu ponudu, jer je Klodvig još bio pogarinjan. Tek kad joj je bliskup savjetovan, neka se prepusti. Provodništvo Božjeg, pristala je na tu ženidbu. Kao kraljica mnogo je moljila, postila i činila djela milosrda, da se njezin muž obrati pravosti Bogu. Klodvig nije htio o tom ni čuti, jer on slavni pobednik u ratovima nije mogao priznati svujim Bogom pobijedjenoga Krista, raspotogna Golgoti.

Kad se rodila prvi sl. Ingomer, Klodvig je dopatio da se dijete kralj. Ali je dijete umrlo omini dan. Klodvig su ga ubili od srđive. Da nije bio krišten, ne bi umro! Svi su bili zastrasheni od kraljeve lutnje. All Klotilda je kralju odjavila edgovoritva: »Blagoslavljen je da je Gospodin, koji se odstoji od primili u svoje kraljevstvo mojega prijencenja. Na to se kralj undio.

I drugoga je sina Klodomira dala kraljica kraljiti. Ali i on je teško obollo. Kralj je u strašnoj srđbi prokljinao i pao. U suszama bacila se Klotilda na koljena i zaklinjala Gospodara Života, da joj spasi dijete. I sruši je ozračje. Svognjem blagošću, svojom strpljivošću i svojom ponosnošću Klotilda je predobila sice svojega muža. Ali tijek njezina života bilo je njegovo obraćenje. Kod toga ju je porogala i sveta djevica Genoveva, G. 496. navali!!! su na Klodiga Alemani. Kod Tolbijaka se odigrala strašna bitka. Proslavljeni ratnik Klodvig morao je umizeti. Usamlj je zazvao svoje ratničke bogove. U zad-

njem času podigao je ruke prema nebu i povikao: »Bože mojo Klotilde! Da mi pobedu i onda će se ja predati Tebi!« Alemani su bili pobijedjeni. Kralj je rekao: »Klotilda! Bog mi je dan pobijedu, Odsada će On biti i moj Bog.«

Klodvig je sada pozvao putinjaku svoga Vasta, da poučava u katoličkoj vjeri njega i njegove tri tisuće ratnika. Kad je sveti putinjaku čudešno povratio vid sljepom projekta, kralj je na svim stremi prisutan na Kristu. Svetično krenstvo kraljica i njegovih ratnika obavio je na sam Božić g. 496 nadbiskup iz Reimsa svetog Remigija. To je rođendan nove, katoličke Franjeve, snajatjice kraljeve crkve. Tom je zgodom Svetac Lovre povjetio Franjevcu: »Kraljevstvo Maciljino (Regnum Galiae, regnum Mariae) (Regnum Galiae, regnum Mariae), na kome se doba u Relmu kruni! I povestivi francijski kraljevi! Klodvig je umro 27. XI. 511, kao pravni kralčin.«

Klotilda je ostala udovicom kroz 34 godine. Kraljevstvo je prepustila sinovima, a ona se povukla u Tur, gdje se nalaži grob sv. Matlina. Mnogo je pretrpjela u svome životu. Ubuli su joj roditelje i na prevarni način dva draža unuka. Sin joj je također poginuo. Sve je podinjala strpljivo i odančano Volju Božiju. Sagradila je mnoge crkve i samostane.

Umrila je 3. lipnja 545. u Turu. Sveti tijelo jej je bilo preneseno u Pariz i sahranjeno u njezina mažu. Zadnje su joj riječi bile: »Gospodin, k Tebi pođem, dušu svoju. Moj Bože, u Tebe se uzdam i zato se neće nikada postojjeti.«

Katolički film u svijetu

U Beču je u vremenu od 23. do 29. travnja o. g. bilo na vrlo svečan način prisvajanje međunarodnog tječaja vjerskog filma. Taj je tječan priredila Katolička filmska komisija. To je bila velika smotra uspješna, što su ga razna katolička poduzeća, koja se bave produkcijom filmova, u najnovije vrijeme postigla na ovome području. Osim 7 cijelovremenih filmova prikazan je

svakako većeri i po koj kralj kulturalni i područja religije kao susprogram. Ovaj tječan, koji je odišeno inspiro, bio je završen svečanom sv. Mihailom u katedrali sv. Stjepana.

U okviru tječna, uz druge vrlo vrijedne, većinom austrijske filmove, bilo je prikazan i talijanski film »Antun Padovanski«. U njemu se na realističan način bez ikakve slatudjavnosti i umjetničkog sklepa prikazuju neki najvađniji događaji iz života velikoga Svecu, koji je neobično omiljen ne samo medu katoličima, već i medu inovercima. Za ovu prigodu ovaj je talijanski film bio opremljen njemačkim jezikom, a t. zv. »synchronizacija« na njemačkom jeziku uspješno je izvedena u Beču.

Kao primjer katoličke filmske djelatnosti u svijetu možemo spomenuti i film »Balaramas«, koji je snimljen društvo ASPA u Madridu, osnovano na poticaj biskupa partizanske Leopolda Elja u Garaya. Ovo društvo ima za cilj, da na području svoje djelatnosti udovoljava željama Sv. Oca, što ih je izrazio u vezi s potrebljem dobrih katoličkih filmova. »Balaramas« prikazuje sudbinu mladog čovjeka, bezverca, koji potresen ratnim straholama nalazi put k Bogu, te postaje svećenikom i stavlja se u službu Kristovu.

O utjecaju i moći katoličkog filma u svijetu najbolje nam svjedoči slučaj filma »Zvona Nagasaki«. Tu se radi o velikom japanskem lječničku dru Ta-kashii Nagai, koji je prelivno napadaju atomskim bombama na Nagasaki. Taj će film već majesceina prikazuje u Japanu i s velikim uspjehom. Budući da u filmu ima i dosta prizora, u kojima se prikazuje liturgija Crkve, dodao je Iosuovac o. Ignacije de la Berriere na misu, da prije pojedinih predstava dirži za nekakto predavanja o značenju obreda sv. Mire. Podleđen je tih predavanja blia, da su došao već mnogi knjehoposjetići javili se željom, da bi dobili pouku u katoličkoj vjeri i da bi bili kršteni. Otez se željom, da bi dobili pouku u katoličkoj vjeri i da bi bili kršteni.

Zivot je naredio na selu bio u mnogome različit od onoga, kojim živu ljudi danas. Život je tog svjetla bio siljan potoci, koji se spore spušta u dolinu i tamo ponire. Na svom putu ugubile se on svakom kamenu. Što ga sretne na putu i zaebide ga, pa će se na čas i sustaviti, ako mu se nade na putu kakva zapreka i priješće će, dok sabere sve snagu i da krene dalje. Sveti živani ljetne i brže. Slijep je riječi, koja se naglo spušta s brda i ruši sve, što joj stoji na putu. Danas su druga vremena i tko ne će da upne svu snagu svoju, podiže će u bijeli životu, koja ga nosi.

SVJEDOČanstva

ANDRE BLONDEL, flautar, profesor Nacionalne škole za mostove i puteve, mnogastruki članitelj na polju električne tehničke, ovako je odgovorio na pitanje anketne akademike da Fleur-a: »Samu imenu velikih pridočenjanaca kao Newtona, Leibniza, Pascala, Ampera, Bloa, Faradaja, Cauchi-a, Ermita i Pasteura nabroj dekužuju, što treba misliti o tebojnoj neučinkovitosti između vjere i znanosti... Sukob, koji je duže vremena postojao između znanstvenog i religijskog duha, prisjetecao je iz zlepote metoda autonoma, bilo da strane teologije, koji su bijeli nazlati rješenje znanstvenih problema u čisto metafizičkim i moralnim doktrinama, bilo pak da strane vježnjake, koji su iz znanstvenih hipoteza, a koje se često puta nisu mogle provjeriti, bježljivo tvrditi zaključke protiv religijskih doktrina i protiv svega nadprirodno...«

Najveći učitelji moderne fizike zahtijevaju danas od svojih učenika, da bez daljnje priznaju kao dogme, postulate, koji su jedino izrađeni matematičkim jednačinama, a koje nije moguće prevesti na običan jezik niti se o njihovu vjerojednostnosti drukčije uvjeriti nego posteriori, u koliko se mogu prveriti vježnjivim laskuvom.

Pošto li velika razlike između ovakvog metoda nauke i metoda vjerske apologetike, koja prvo zahtijeva akt vjere u egzistenciju ljudske duše... u upravljanje svijetom stranom Provinost, I t. d., a zatim predlaže, da se opravdavaju svemu ovome nade a posteriori, u promatranju pojava čovječjeg duhovnog života i funkcioniranju ljudskoga društva?... Ja u tu razlike ne vjerujem.

Povijest nas uči, da su narodi, kad god su bili bez vjere, gubili onu moćnu kočnicu, koju prestavlja vjerski moral, pak su stigli u svoju propast. I promatranja pokazuju, da je čovjek jedino blíe, kod koga instinkt održanja ljudnosti i rase može biti unistien psihološkim uzročnicima (oko što su poroč, zlosti i t. d.); čak i onome, koji ne vjeruju, mora izgledati, da je religiozni instinkt da čovjek, kao neki skompenzatorijski instinkt, da ga štitи od samorušljeđnih sna, koje se u telkom stupnju ne nazade kod životinja, niti pak u životinjskom carstvu.«

CAUCHY, najveći matematičar svoga vremena, koji je umro 1857., a koga spominje Blondel u citiranom odgovoru, kaže na jednom mjestu za sebe: »Ja sam kršćan i t. j. vjerujem u Kristovo božanstvo skupa s Kopernikom, Descartom, Newtonom, Leibnizom, Pascalom, Boljovićem, sa svima velikim astronomima, fizičarima, geometrima prešlih vijekova... Moja uverenja nisu predrasude iz dječjih dana, nego rezultat dubokih ispitivanja...«

Svojim učenicima Cauchy je govorio: »Obradujte se strašu apstrakcije i prirodne načine; istražujte, ako se može, sve djevojstvo svemir; ispitujte povijest starih naroda; proučavajte spomenike prešlih vijekova po cijeloj kugli zemaljskoj i nemajući se pliašti, da će istina biti u suprotnosti s vašim pronalaženjima ili da će postignuti rezultati kada biti u suprotnosti s Biblijom.«

CHARLES BAROIS, ugledni geolog, profesor sveučilišta u Lilleu, ovako za-

vršava svoj odgovor da Fleur: »Geologija naših dana samo je modernizacija klasične dokaze. Bolje egzistencije.

E. GOURSA, matematičar, profesor sveučilišta u svome odgovoru najprije spominje Cauchi-a, Ermita, kao velike učenjake i vrlo religiozne ljudi, pak kaže: »Samo ovo je u stanju dokazati, da su matematička i religijska područja potpuno različita. Ma kakav bio u budućnosti napredak algebre i analitičke, veliki problemi Božje egzistencije i besmrtnosti duše uvijek će izmazati njihovim formulama. Najveći geometar svijeta ne zna o ovim pitanjima ništa više nego jedan puškočolac. Međutim, meni se čini, da silka duboka harmonija, koja vlada u svijetu barjeva, prvo treba da prikoni duh spiritualističkim rješenjima.«

